

ЗВІТ
про діяльність Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з
громадськістю Чернігівської ОДА
у 2017 році

Відповідно до поставлених завдань, визначених законами України, іншими нормативними актами, розпорядженнями голови Чернігівської ОДА, та на виконання цільових програм, прийнятих Чернігівською обласною радою, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської обласної державної адміністрації (далі – Департамент) у 2017 році забезпечував:

- розвиток інформаційного простору та інформаційної інфраструктури області;
- реалізацію державної політики у сфері інформації та видавничої справи;
- інформаційно-аналітичне забезпечення реалізації внутрішньої політики держави;
- реалізацію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства;
- забезпечення інформаційно-аналітичної складової окремих напрямків діяльності Чернігівської ОДА;
- організацію, проведення та інформаційний супровід заходів з нагоди відзначення державних та професійних свят, ювілейних дат, заходів зі збереження національної пам'яті, встановлених актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, розпорядженнями голови ОДА, голови обласної ради.

I. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Для реалізації даного напрямку Департаментом забезпечено:

- збір даних щодо стану інформаційного простору області;
- практичну діяльність зі сприяння реформі комунальних друкованих ЗМІ;
- інституційну підтримку журналістських колективів, сприяння журналістським спілкам;
- проведення заходів з підвищення іміджу професії журналіста, популяризації ЗМІ;
- заходи з протидії антиукраїнській пропаганді;
- практичні заходи із забезпечення населення області якісним українським теле- та радіосигналом.

1. Збір даних щодо стану інформаційного простору.

У Чернігівській області працюють 5 місцевих (з юридичною адресою на території області) теле- та 6 радіомовників. Окрім того, в результаті реформи суспільного мовлення місцеві державні телерадіокомпанії перетворено на дві філії

Національної суспільної телерадіокомпанії України: філію ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція» та філію ПАТ «НСТУ» «Новгород-Сіверська регіональна дирекція „Сіверська“». Рішенням правління ПАТ «НСТУ» запланована ліквідація останньої зі створенням у м. Новгороді-Сіверському корпункту, який увійде до складу філії «Чернігівська регіональна дирекція».

Три з шести місцевих радіомовників Чернігівщини — комунальні районні радіоорганізації, які мовлять на ФМ-хвилях.

До Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції внесені 67 суб'єктів видавничої справи з Чернігівської області (станом на 01.12.2017).

На Чернігівщині фактично діють 256 об'єктів роздрібної торгівлі книжковою продукцією, серед них — 28 книжкових магазинів.

Зареєстровані 344 місцеві друковані ЗМІ, з них, за орієнтовними оцінками, наразі виходять у світ до 60 (сумарним разовим накладом до 500 тис. примірників).

2. Практична діяльність зі сприяння реформі комунальних друкованих ЗМІ.

Департамент долучався до роботи в експертних та консультативних групах щодо розробки методичних рекомендацій на виконання Закону України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації». У 2017 році газетам, що реформуються, надавалася методична, організаційна, інституціональна підтримка.

У рамках конкурсу проектів з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких надається фінансова підтримка з обласного бюджету в 2017 році, ГО «АРЗМІ» реалізувала проект «Реформа комунальних ЗМІ: як розвивати місцеву газету?». Представникам редакцій 14 газет надано практичну юридичну та організаційну допомогу на II етапі роздержавлення, сприяння в розробці стратегій розвитку медіа в умовах роздержавлення.

Департамент сприяв ГО «АРЗМІ» у втіленні проекту «Медіа менеджмент: від комунальної газети до успішного медіа» за підтримки Фонду розвитку ЗМІ Посольства США в Україні. Проведено тренінги для редакторів та журналістів комунальних друкованих ЗМІ в усіх областях України з питань розробки стратегій

розвитку, медіа менеджменту та маркетингу, продажу газет, нових медіа, комунікації ЗМІ, підвищення якості контенту.

До Переліку друкованих засобів масової інформації та редакцій, реформування яких здійснюється на першому етапі, включено 13 газет Чернігівської області. На кінець 2017 року 7 видань завершили реформування. Редакції ще 8 газет перетворені на суб'єкти господарювання — очікується, що до кінця січня 2018 року кількість реформованих комунальних друкованих ЗМІ на Чернігівщині зросте до 15. Усього реформуванню підлягають 26 газет.

3. Інституційна підтримка журналістських колективів, сприяння журналістським спілкам та громадським організаціям.

Департамент постійно на зв'язку з усіма медійними колективами області, міст, районів, намагається підтримувати журналістські колективи у випадку недотримання органами виконавчої влади та місцевого самоврядування законних вимог журналістів на висвітлення заходів та отримання інформації. У той же час опирається на позицію медійної спільноти з питань забезпечення інформаційної безпеки на території області, у першу чергу, в північних прикордонних районах.

Постійні партнери Департаменту: Національна спілка журналістів України (заходи з підвищення іміджу професії, конкурси), ГО «Асоціація регіональних ЗМІ» (заходи зі сприяння роздержавленню ЗМІ, співпраця з районними ЗМІ, проекти з висвітлення формування та розвитку об'єднаних територіальних громад).

Місцеві друковані ЗМІ, телерадіокомпанії, Інтернет-видання систематично отримують від Департаменту матеріали з актуальних питань соціально-економічного розвитку області, впровадження державної політики реформування країни.

Для представників ЗМІ організовуються прес-тури в райони та міста області, об'єднані територіальні громади, здійснюється координація інформаційного супроводу візитів на Чернігівщину закордонних делегацій, керівників країни.

4. Проведення заходів з підвищення іміджу професії журналіста, популяризація ЗМІ.

Для реалізації даного напрямку втілюються в життя 2 унікальні проекти: «Школа молодого журналіста» та конкурс «Медіа Че».

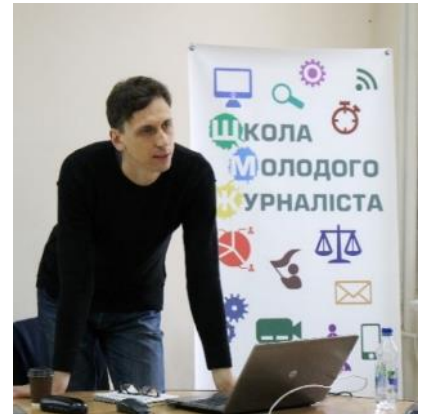

У 2017 році в обласному центрі вперше проведено відкритий **форум медійників Чернігівщини**. Мета форуму, організованого Департаментом спільно з ГО «АРЗМІ» та місцевими організаціями НСЖУ і Незалежної медіа-профспілки України, — сприяти фаховій комунікації та взаємодії в медійному середовищі області.

Участь у форумі взяли понад 100 журналістів з різних видань Чернігівщини. Відбулося вільне спілкування учасників з головами Чернігівської ОДА та обласної ради, обговорені питання дотримання стану свободи слова в області. Форум став першим масштабним комунікаційним майданчиком для місцевих журналістів з 2013 року після останнього фестивалю регіональних ЗМІ «Золотий передзвін Придесення». Втім, на відміну від фестивалів, в основу форуму покладені принципи рівності, відкритості та самоорганізації журналістів, а не використання адмінресурсу.

«Школа молодого журналіста» — власний проект, створений для студентів, молодих людей, які бажають отримати первинні знання з медіа та журналістики. Проект передбачав цикл тренінгів; спілкування з професійними журналістами, медіа-експертами та фахівцями у сфері комунікацій з Чернігова і Києва; можливість стажування; відкриті лекції з відомими українськими журналістами та блогерами. В якості тренерів долучались професійні медійники, які працюють у виданнях національного рівня.

У 2017 році вдруге проведений обласний конкурс «Медіа Че» — спільний проект з НСЖУ, АРЗМІ, Незалежною медіа профспілкою України, приурочений до Дня журналіста. Конкурс проводився у два етапи: на I етапі конкурсні роботи оцінював оргкомітет, на другому — фахове журі з авторитетних медійників та переможців конкурсу 2016 року. Змагання відбулося за чотирма тематичними номінаціями: «Чернігівщина патріотична», «Децентралізація на Чернігівщині»; «Чернігівщина економічна»; «Молодь Чернігівщини» та однією загальною: «Чернігівщина он-лайн». Підсумки конкурсу підбито 7 червня 2017 року під час відкритого форуму медійників.

У 2017 році Департамент забезпечував виконання Плану заходів щодо реалізації Концепції вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України. Зокрема, на договірних засадах у найрейтинговіших ЗМІ області на постійній основі розміщувалася тематична цільова інформація щодо заходів, які здійснюють органи державної влади у сфері євроатлантичної інтеграції України. У грудні 2017 року проведено медіа-навчання для представників ЗМІ області з актуальних питань співробітництва України з НАТО «Як писати якісні журналістські матеріали про НАТО та європейські інституції».

5. Заходи з протидії антиукраїнській пропаганді.

Департаментом постійно проводиться робота з недопущення антиукраїнської пропаганди. Серед практичних заходів: навчання державних службовців основам кібербезпеки та медіа-безпеки, тренінги з медіа-грамотності для студентів та молоді.

У 2017 продовжено співпрацю з Національним університетом «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка щодо залучення працівників Департаменту до проведення практичних семінарів з медіа-грамотності для студентів закладу.

Департамент постійно здійснює моніторинг усіх ЗМІ області, а також ЗМІ прикордонних областей РФ, соціальних мереж і груп у ФБ та ВК на предмет виявлення неправдивих та фейкових повідомлень. У разі їх виявлення готуються матеріали відповідного реагування (приклад — спільний проект «Чернігівщина Антифейк»).

6. Практичні заходи із забезпечення населення області якісним українським теле- та радіосигналом.

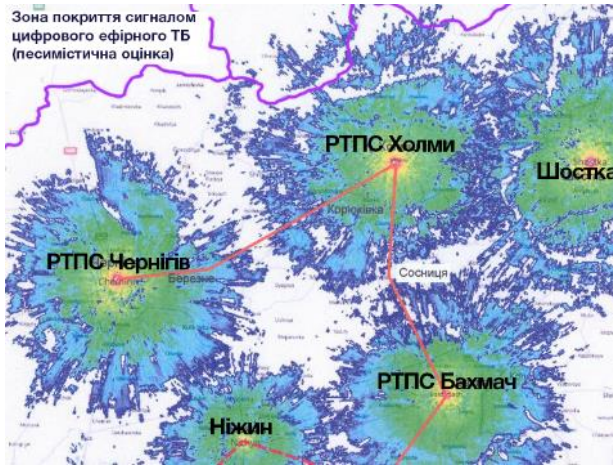
Однією із загроз інформаційній безпеці України на території Чернігівської області є недостатнє покриття сигналами національних телемовників території прикордонних з Російською Федерацією та Республікою Білорусь районів. При цьому в низці населених пунктів цієї території (в тому числі у районних центрах) наявний достатній для якісного прийому рівень ефірного сигналу телеканалів російського телебачення, зокрема і заборонених судовими рішеннями для поширення в Україні.

Департамент у межах компетенції впродовж 2013-2017 років проводив пошук потенційних шляхів організації вітчизняного телевізійного мовлення у прикордонних районах області:

- неодноразові звернення (понад 15) до центральних органів виконавчої влади;
- опитування мешканців прикордонних територій щодо джерел отримання інформації;
- розробка власних пропозицій щодо вирішення питання, комунікація з експертами всеукраїнського рівня.

Департамент підготував проект «Інформаційна безпека прикордонних районів Чернігівської області» в рамках конкурсу проектів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу. Проект передбачає будівництво трьох телевізійних веж (у

містах Семенівці та Городні, смт Добрянці Ріпкинського району) та їх обладнання цифровими телевізійними передавачами. У разі реалізації проекту буде забезпечено практично 100-відсоткове покриття цифровим телевізійним сигналом території прикордонних районів області та доступ місцевого населення (до 200 тис. осіб) до 8 національних та місцевих каналів у цифровому форматі. Очікувана тривалість проекту — 36 місяців, бюджет — 13548,1 тис. гривень.

Спільно з членами Координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при ОДА Департамент лобював питання перед керівництвом країни, центральними органами виконавчої влади та народними депутатами України стосовно недопущення ліквідації філії ПАТ «НСТУ» «Новгород-Сіверська регіональна дирекція „Сіверська“» (відповідне рішення прийнято у серпні 2017 року правлінням ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України»).

Департамент діє в тісній співпраці з представником Національної ради з питань телебачення та радіомовлення в області, керівниками місцевих телерадіокомпаній, у тому числі у сфері забезпечення інформбезпеки на Чернігівщині, попередження антиукраїнських настроїв.

Для забезпечення інформаційного та організаційного супроводу відключення в області аналогового ефірного телебачення, а також завчасного реагування і попередження негативних побічних наслідків цієї реформи при ОДА створено консультативно-дорадчий орган: робочу групу з підготовки до вимкнення на території Чернігівської області аналогового телебачення, діяльність якої забезпечує Департамент. Пропозиції, сформовані за результатами обговорення робочою групою, доводяться до відома центральних органів виконавчої влади, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

II. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Даний напрямок включає:

- поширення в області інформації, меседжів та головних тем всеукраїнського, національного та суспільно необхідного спрямування;
- висвітлення діяльності Чернігівської ОДА та Чернігівської обласної ради;
- координацію діяльності інформаційних служб райдержадміністрацій, виконавчих комітетів міських рад міст обласного значення, об'єднаних

територіальних громад, територіальних органів центральних органів виконавчої влади.

1. Поширення в області інформації, меседжів та головних тем всеукраїнського, національного та суспільно необхідного спрямування.

Упродовж року Департамент готував і поширював у медіа інформаційні матеріали, меседжі та головні теми всеукраїнського, національного, а також суспільно необхідного спрямування (включення у всеукраїнські інформаційні кампанії щодо децентралізації, енергоефективності, економії енергоресурсів, судової, медичної та пенсійної реформ, безвізового режиму з країнами ЄС, протидії антиукраїнській пропаганді, впровадження інклюзивної освіти, поширення інформації про позитивний імідж України у світі, окремі теми щодо проведення в області всіх реформ, що реалізуються у державі, тощо).

Загалом проведено 38 інформаційних кампаній, у тому числі із поширенням на території області зовнішньої соціальної реклами (розміщено 2000+ площин білбордів та 500+ сітілайтів).

Засоби: поширення інформації через філію ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція» (200 тис. грн), філію ПАТ «НСТУ» «Новгород-Сіверська регіональна дирекція „Сіверська“» (40 тис. грн), ДКП «ТРК „Ніжинське“» (10 тис. грн), КП «ТК „Прилуки“» (50 тис. грн), 23 районні газети сумарним накладом до 100 тис. екземплярів, усього 21072 см квадратні (100 тис. грн), 20 Інтернет-видань обласного та міського рівнів, до 15 — районного рівня (без фінансування), сайт Чернігівської ОДА, 22 сайти РДА, 27 сайтів ОТГ, 4 друковані газети обласного рівня, соціальні мережі (без фінансування).

Офіційно, за даними моніторингу, кількість і обсяг інформації про основні напрями та стан реалізації реформи, важливі повідомлення для громадян про ті чи інші суспільно важливі ініціативи, розміщені та поширені перерахованими ЗМІ, в кілька разів більші.

У 2017 році закуплено послуги сурдоперекладу інформаційних телепередач філії НСТУ «Чернігівська регіональна дирекція» (25 тис. грн, перекладено 6840 хв мовлення). Проведено перемовини із ТРА «Новий Чернігів» та телеканалом «Дитинець» щодо започаткування з 2018 року сурдоперекладу інформаційних телепередач на даних телеканалах.

2. Висвітлення діяльності Чернігівської ОДА та Чернігівської обласної ради.

Реалізація даного напрямку здійснювалась частково на виконання Програми підтримки розвитку інформаційної та видавничої сфер Чернігівщини на 2016-2020 роки.

Засоби: поширення інформації через газету «Деснянська правда» (125 тис. грн, 25 публікацій), приватну газету «Деснянка (вільна)» (120,1 тис. грн, 33 публікації, за підсумками відкритих торгів у системі Prozorro), 20 Інтернет-видань обласного та міського рівнів (без фінансування), до 15 — районного рівня (без фінансування), сайт Чернігівської ОДА, 22 сайти РДА, 27 сайтів ОТГ, 4 друковані газети обласного рівня, соціальні мережі (без фінансування).

Проведення торгів щодо висвітлення діяльності Чернігівської ОДА та Чернігівської обласної ради в обласних друкованих ЗМІ на 50% забезпечується через електронну систему закупівель Prozorro.

Оперативний засіб поширення інформації — [сайт Чернігівської ОДА](#) (від 2 до 7 новин щоденно).

У 2017 році Департаментом проведено **45 тематичних прес-брифінгів, 6 прес-конференцій керівництва облдержадміністрації та її структурних підрозділів, установ і організацій**. Зокрема, найбільше уваги приділено питанням впровадження в області реформ, у тому числі пенсійної та медичної, ремонту автомобільних доріг загального користування області, актуальних питань пенсійних виплат, оновленого порядку оформлення субсидій, працевлаштування безробітних, особливостей проведення ЗНО, здійснення соціального захисту дітей, реформування військкоматів, роботи антирейдерського штабу, національно-патріотичного виховання, інформаційної безпеки тощо.

Медіа-заходи супроводжуються презентаціями, забезпечена можливість для організації їх прямої трансляції через канал Youtube, ведеться фото- та відеозйомка. За результатами здійснюється розсилка новин у місцеві ЗМІ.

Забезпечена інформаційна підтримка **230+ заходів обласного та місцевого рівнів, 30+ заходів всеукраїнського рівня, 24 виїзних прес-турів** (фінансувались виключно виїзні заходи – витрати на паливо за рахунок коштів Департаменту та ОДА на поточні видатки).

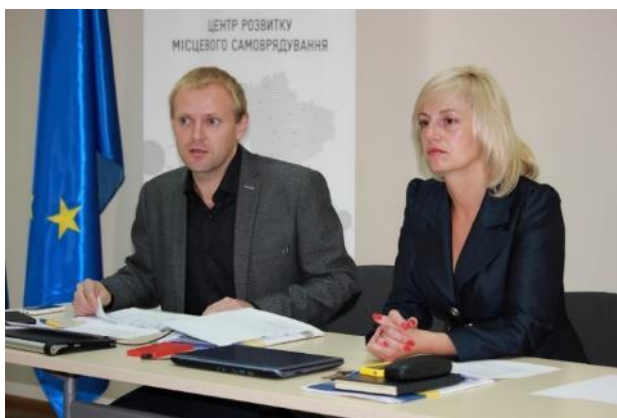
3. Координація діяльності інформаційних служб райдержадміністрацій, виконавчих комітетів міських рад, територіальних органів центральних органів виконавчої влади.

Департамент постійно у робочому режимі здійснював координацію діяльності інформаційних служб райдержадміністрацій, виконавчих комітетів міських рад міст обласного значення, територіальних органів центральних органів виконавчої влади.

За потреби надавалися консультації задля забезпечення більш ефективної реалізації державної інформаційної політики, взаємодії зі ЗМІ, підготовки інформаційних матеріалів.

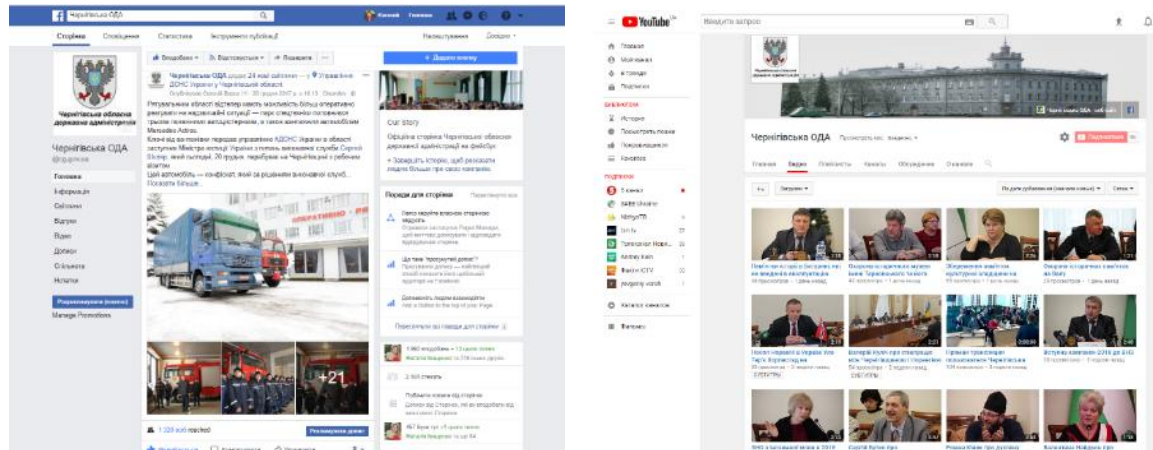
Проведено 2 семінари для працівників підрозділів ОДА, РДА з практичної діяльності щодо співпраці зі ЗМІ та підготовки інформації для розміщення на офіційних сайтах. Розпочата тісна співпраця в цьому напрямку з об'єднаними територіальними громадами. У вересні 2017 року проведений навчальний семінар для спеціалістів, відповідальних за інформаційну діяльність в ОТГ. Здійснюється постійне взаємоінформування та консультування, надається допомога у створенні та веденні офіційних веб-сайтів ОТГ.

Започаткований та реалізується спільний проект громадських організацій «Асоціація регіональних ЗМІ» та «АКС «ОТГ» за підтримки Департаменту — працює Інтернет-ресурс Громади Чернігівщини <http://otg.cn.ua>, де розміщується інформація про ОТГ області, нормативно-правова база децентралізаційних реформ, висвітлюється життєдіяльність та розвиток громад.

4. Додаткові напрямки.

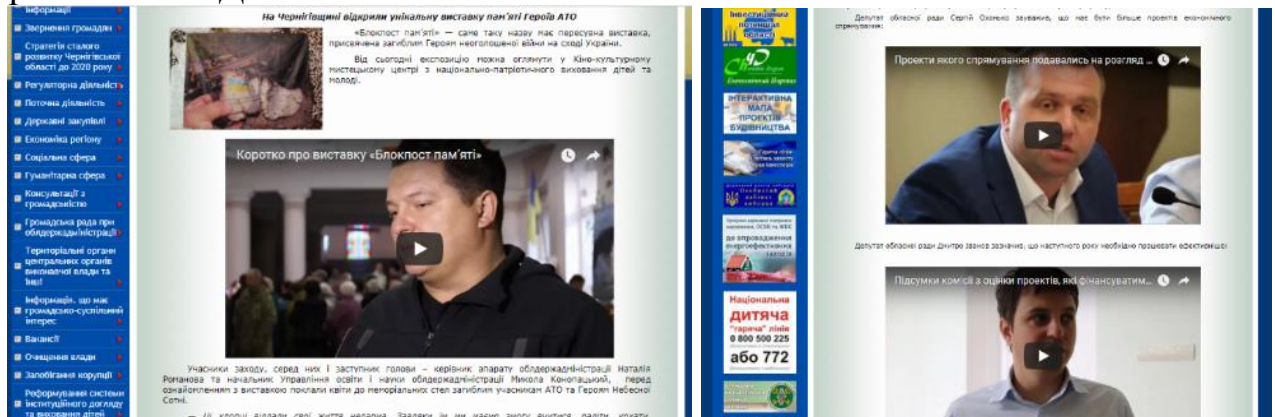
Департамент забезпечує просування облдержадміністрації у мережі ФБ, Youtube.

У 2017 році започаткована підготовка 2-3 рази та тиждень щоденних інфографік «цифра дня» для оперативного відображення головних соціально-економічних показників області.

Департамент готує відеосюжети, які використовуються для новин на сайті Чернігівської ОДА.

III. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЇ ТА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ

Департамент упродовж багатьох років здійснює підтримку окремих суспільно важливих видань. Ця практика продовжена у 2017 році. Так, надана фінансова підтримка таким друкованим виданням:

- науковому журналу «Сіверянський літопис» — 90 тис. грн (вийшло 6 номерів (№№1–2 у спареному вигляді) загальним накладом 1500 примірників);

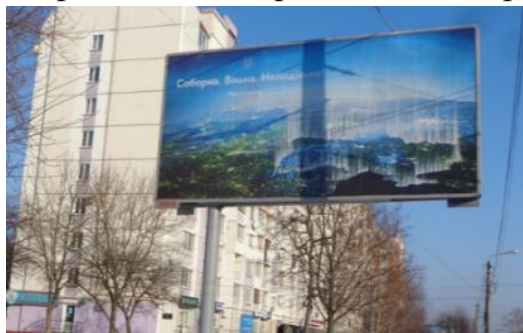
- літературному журналу «Літературний Чернігів» — 60 тис. грн (4 номери загальним накладом 1200 примірників).

Підтримка зазначених видань здійснюється вже більше 10 років, включаючи фінансування їх друку. В журналах не висвітлюється діяльність ОДА та обласної ради, Департамент не впливає на редакційну політику цих видань.

У 2017 році Чернігівською ОДА забезпечено виготовлення та розміщення **соціальної реклами**, макети якої були запропоновані Адміністрацією Президента України та Міністерством інформаційної політики України.

Так, на зовнішніх рекламних носіях у районах та містах обласного значення розміщувалися білборди та сітілайти з нагоди визначних та пам'ятних дат: до Дня Соборності України, Дня пам'яті Героїв Крут, Дня Героїв Небесної Сотні, Дня пам'яті та примирення та Дня Перемоги, Дня Конституції України, Дня Незалежності України, Дня захисника України, Дня пам'яті жертв голодоморів, Дня Гідності та Свободи, а також у рамках інформаційних кампаній, зокрема: «1096 днів опору Криму російській окупації», «Без віз», «1944 Вкрадене дитинство», «Два прапори — єдина країна», «Я маю право», щодо важливості вивчення англійської мови, у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору — масових політичних репресій 1937-1938 років, про проведення реформ у галузі охорони здоров'я, до 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років.

Крім того, Департаментом виготовлено та розміщено соціальну рекламу інформкампаній «Інклюзивна освіта — єднаємо українців з дитинства» та «16 днів проти насильства».

Департаментом забезпечено друк та розміщення соціальної реклами за результатами звернень громадських організацій. Так, розміщувались білборди у рамках обласної патріотичної акції «Мій Крим», інформкампаній до Міжнародного дня боротьби з корупцією, до 80-річчя від дня народження В'ячеслава Чорновола, на підтримку Руху захисту української мови.

У жовтні 2017 року на території населених пунктів області розміщувались білборди на підтримку Збройних Сил України та до Дня захисника України.

У жовтні 2017 року прийнято положення, що визначає умови виготовлення, розміщення і розповсюдження на території Чернігівської області зовнішньої соціальної реклами Департаментом для інформування населення регіону про основні напрямки та стан реалізації реформ і доручень Президента України, державної гуманітарної політики, поширення іншої інформації, що спрямована на досягнення суспільно-корисних цілей та не має комерційного характеру.

Усього у 2017 році на території області розміщено 2000+ площин білбордів (з них 100 площин (5 %) – за ініціативи ІГС) та 500+ сітілайтів із соціальною рекламою. У 2017 році до реалізації інформаційних кампаній шляхом розміщення соціальної реклами на білбордах та сітілайтах уперше залучались новостворені ОТГ області.

Департамент забезпечував виготовлення та поширення 10 000+ плакатів та листівок у рамках інформаційно-роз'яснювальних кампаній щодо підтримки Руху захисту української мови, запровадження безвізового режиму з ЄС тощо.

На виготовлення соціальної реклами витрачено 178 тис. грн (з них 50 тис. грн у рамках обласної Програми підтримки розвитку інформаційної та видавничої сфер Чернігівщини на 2016-2020 роки).

У 2017 році Департаментом проведена **21 загальнообласна інформаційна кампанія**, у рамках яких у теле- та радіоефірах області транслювались тематичні соціальні ролики:

- «Муніципальна енергетична реформа» про ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів;
- до Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні;
- «Судова реформа»;
- до 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років;
- «Тарифна децентралізація»;
- «Судова реформа. Другий етап»;
- до Дня Європи;
- Безвіз: «Вікно в Європу»;
- «Доступність медичних послуг учасникам АТО та членам їх родин»;
- з нагоди отримання Україною безвізового режиму;
- «Інклюзивна освіта»;
- завершення відбору до Верховного Суду;
- «Енергоменеджмент — шлях до заощадження державного і місцевих бюджетів»;
- до Дня Державного Прапора;
- Бізнес-фест «Разом до успіху»;
- до Дня підприємця;
- «Під захистом українських військових» до Дня захисника України;
- до Міжнародного дня осіб з інвалідністю;
- до Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

У 2017 році за результатами конкурсу рукописів місцевих авторів у рамках Програми підтримки розвитку інформаційної та видавничої сфер Чернігівщини на 2016-2020 роки видано **11 книг загальним накладом 2700 примірників**: літературно-художні видання «Час плоду», «Книга радості», «Петрусь, пес Тимоха і Кошійко з липового сучка», «Солодкий смак гіркоти», «Подвійний хронотоп», «Стріла», «Вдома, в школі і в дворі», «Проникнення», «Долі конем не об'їдеш», «У минуле навпростець, або Невеличкі казочки про старовинне місто на Десні» та наукове — «Парафіяльний літопис церкви Різдва Пресвятої Богородиці с. Ксьонзівки Чернігівської єпархії (1867-1915)».

Виготовлення 8-ми з названих видань здійснювалося з використанням системи електронних закупівель «Prozorro», що дозволило зменшити витрати на 19% від запланованих.

Електронні копії книг, виданих у рамках Програми, після першої публічної презентації розміщуються у відкритому доступі в окремому [розділі сайту ОДА](#).

Крім того, завдяки економії коштів під час випуску книг за підсумками конкурсу рукописів у рамках Програми було видано ще **5 суспільно значущих книг загальним накладом 1040 примірників**. Зокрема збірку нарисів «На палаючому Сході» (500 примірників), присвячену жителям Чернігівщини — учасникам бойових дій на сході України, дві науково-популярні роботи чернігівських істориків, які в доступній формі оповідають про трагічні сторінки історії України: «Колективізація та Голодомор 1932–1933 років на Чернігівщині: забуттю і прощенню не підлягає» та «Великий терор на Чернігівщині (20–30-ті роки XX століття)».

Також випущено видання «75 років 1-ї Гвардійської Армії» та довідник для військовозобов'язаних, військовослужбовців та ветеранів «Пам'ятка учасникам АТО. Права, обов'язки та гарантії соціального захисту».

Загалом на книговидавничу діяльність з обласного бюджету використано 199,25 тис. гривень.

IV. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СПРІЯННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Для реалізації даного напрямку Департаментом забезпечено:

- підтримку роботи Громадської ради при облдержадміністрації, інших консультативно-дорадчих органів;

- проведення структурними підрозділами облдержадміністрації консультацій з громадськістю;
- проведення конкурсів програм (проектів, заходів) для ІГС, сприяння у реалізації громадських проектів;
- сприяння поширенню в області меценатства та волонтерського руху, проведення щорічного обласного конкурсу «Благодійник року» імені меценатів Тарновських;
- надання інформаційної підтримки ІГС.

1. Підтримка роботи Громадської ради при облдержадміністрації, інших консультативно-дорадчих органів.

23 лютого 2017 року на установчих зборах за участю представників ІГС сформовано новий склад Громадської ради при Чернігівській ОДА, до якого увійшла 71 особа. Станом на 01.01.2018 Громадська рада налічує 66 представників ІГС.

Протягом року відбулось 5 засідань Громадської ради. Голова ГР Ігор Москаленко (голова Федерації профспілкових організацій Чернігівської області) включений до складу Колегії облдержадміністрації, голови комітетів — до складу консультативно-дорадчих органів ОДА, колегій структурних підрозділів ОДА.

Упродовж року Громадська рада ініціювала проведення облдержадміністрацією конкурсу на посаду директора комунального підприємства «Обласний молодіжний центр», внесення змін до обласних програм з національно-патріотичного виховання на 2017-2020 роки та «Молодь Чернігівщини» на 2018-2020 роки», надала пропозиції щодо посилення участі Громадської ради в розробленні обласних програм, контролі за їх виконанням. Спільно з депутатами обласної ради члени Громадської ради працювали над питаннями підготовки номінаційного досьє для включення культурної спадщини Чернігівщини до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, проблемних питань КЛПЗ «Чернігівська обласна психоневрологічна лікарня». Надавались пропозиції щодо аспектів реалізації в області медичної реформи; поновлення виробництва препаратів крові на КЗ «Чернігівська обласна станція переливання крові»; передачі державних енергетичних мереж, розташованих на території населених пунктів області, в спільну комунальну власність територіальних громад Чернігівської області; надання Концерну РРТ ліцензії провайдера цифрового мовлення.

Організовані дві зустрічі голови ОДА Валерія Куліча з членами Громадської ради (10 березня, 15 вересня) для налагодження співпраці облдержадміністрації та Громадської ради, обговорення актуальних питань розвитку області.

У 2017 році вперше за кошти обласного бюджету в рамках обласної Програми сприяння розвитку інститутів громадянського суспільства на 2016-2020 роки «Чернігівська громада» Департаментом закуплені ноутбук і багатофункціональний пристрій для копіювання, сканування та друку для забезпечення підтримки діяльності Громадської ради при ОДА. Частково оновлені меблі в приміщенні, де проходять засідання президії Громадської ради.

Департамент надає підтримку діяльності **Координаційної ради з питань сприяння розвитку громадянського суспільства при Чернігівській ОДА** (утворена розпорядженням голови від 01 липня 2016 року № 349, зі змінами від 31 березня 2017 року № 174).

У 2017 році відбулися три засідання Координаційної ради (21 березня, 26 червня, 14 грудня). Розглянуті питання перспективи розробки програми промоції Чернігівської області; виконання в області Указу Президента України «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю» та Програми заходів обласної державної адміністрації щодо виконання Державної цільової програми «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів на період до 2020 року» в Чернігівській області на період до 2020 року (питання соціального захисту, інклюзивної освіти тощо), виконання заходів Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні у 2016-2017 роках та інші.

Крім того, під час засідань Координаційної ради підняті питання забезпечення доступності людей з інвалідністю та інших маломобільних груп до об'єктів соціально-транспортної інфраструктури. Як результат співпраці — Департамент сприяв громадській організації «Центр медико-соціальної і фізичної реабілітації інвалідів з вадами фізичного розвитку «ІНТЕГРАЦІЯ» у проведенні в грудні 2017 року обласного форуму «Створення безбар'єрного середовища на Чернігівщині за міжнародними стандартами».

За ініціатииви членів Координаційної ради розпочата робота з розробки проекту програми з надання соціальних послуг ІГС за рахунок бюджетних коштів. Серед передбачуваних у програмі заходів — консультування, соціальний супровід, послуги соціальної інтеграції та реінтеграції, соціальної реабілітації, паліативний/хоспісний догляд. З 15 по 29 грудня 2017 року проект Програми проходив процедуру електронних консультацій.

2. Проведення структурними підрозділами облдержадміністрації консультацій з громадськістю.

Департамент забезпечує методичний та консультаційний супровід проведення консультацій з громадськістю, відповідає за розміщення даної інформації на сайті Чернігівської ОДА.

У 2017 році проведено 111 заходів у рамках консультацій з громадськістю, зокрема, обговорено 115 питань та проектів рішень облдержадміністрації, з них – 38 проектів розпоряджень голови ОДА, 41 проект звітів щодо стану виконання обласних програм, 19 проектів обласних програм та змін до вже діючих.

3. Проведення конкурсів програм (проектів, заходів) для ІГС області, сприяння у реалізації громадських проектів.

У 2017 році реалізовано 5 проектів ІГС — переможців конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених ІГС, на виконання (реалізацію) яких надана фінансова підтримка з обласного бюджету, на загальну суму 73,7 тис. гривень. Серед них наступні:

1. «Реформа комунальних ЗМІ: як розвивати місцеву газету?» ГО «АРЗМІ» (14,51 тис. гривень).
2. «Дослідження динаміки думки населення області щодо суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації в Чернігівській області протягом 2016-2017 років» Чернігівського обласного осередку Всеукраїнської громадської організації «Ліга соціальних працівників України» (16 тис. гривень).
3. «Літературні родинні читання «Словограй» громадської організації «Центр «Апельсин» (16 тис. гривень).
4. «Обласний художній медіа-конкурс «Моя Україна — єдина країна!» Міської громадської організації «Асоціація безперервної фахової освіти «АТЕНЕУМ» (11,64 тис. гривень).
5. Формування коректного та неупередженого ставлення до соціально вразливих верств населення через ЗМІ» Чернігівської міської громадської організації «Юридична клініка «Бона менте» (15,565 тис. гривень).

Крім того, Департаментом проведений конкурс з визначення програм (проектів, заходів), розроблених ІГС, на виконання (реалізацію) яких надаватиметься фінансова підтримка з обласного бюджету в 2018 році. Всього прийнято 8 конкурсних пропозицій від 7 ІГС. За результатами розгляду поданих заявок конкурсною комісією затверджений їх рейтинг. У відповідь на звернення ІГС прийнято рішення про збільшення граничного обсягу коштів на один проект — з 16 до 25 тисяч гривень.

4. Сприяння поширенню в області меценатства та волонтерського руху. Проведення щорічного обласного конкурсу «Благодійник року» імені меценатів Тарновських.

Департамент щорічно проводить конкурс «Благодійник року» імені меценатів Тарновських. У 2017 році відзначені 33 учасники конкурсу. Їх нагородження відбулося під час урочистої церемонії 8 грудня в Чернігівському обласному художньому музеї імені Григорія Галагана.

5. Надання інформаційної та організаційної підтримки ІГС.

У 2017 році Департаментом надавалась інформаційна та організаційна підтримка 50+ ІГС, зокрема: благодійній організації «Чернігівське відділення благодійної організації «Всеукраїнська Мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД», ГО «Асоціація регіональних засобів масової інформації», ГО «Чернігівський громадський комітет захисту прав людини», Всеукраїнській громадській організації «Зробимо Україну чистою!», ГО «Громадський інформаційний простір», ГО «Кримська громада», ГО «Щит 41», обласній організації ветеранів України, обласній ветеранській організації Асоціації ветеранів МВС України, обласному відділенню Української спілки в'язнів-жертв нацизму (УСВЖН), обласному відділенню УСВА (воїнів-інтернаціоналістів), Центру прогресивної молоді «Апельсин», ГО «Єдина родина Чернігівщини», ГО «Центр медико-соціальної і фізичної реабілітації інвалідів з вадами фізичного розвитку «ІНТЕГРАЦІЯ», Чернігівському міському громадському об'єднанню інвалідів «ШАНС», ГО «Чернігівська Дія» (інформаційна підтримка, сприяння у реалізації проектів та заходів) та багатьом іншим.

V. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ОКРЕМИХ НАПРЯМКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОДА

Департамент забезпечує інформаційно-аналітичну діяльність Чернігівської ОДА:

- моніторинг суспільно-політичної ситуації в області;
- проведення опитувань громадської думки;
- підготовку щоденних, щотижневих, щомісячних аналітичних матеріалів;
- координацію впровадження заходів Партнерства «Відкритий Уряд»;
- координацію проведення щотижневих експертних зустрічей з обговорення пріоритетних завдань діяльності Уряду з представниками ІГС, місцевих органів влади (у режимі селектору).

У 2017 році Департаментом проводився **постійний моніторинг суспільно-політичної ситуації в області** та здійснювалася підготовка відповідних щоденних, щотижневих і щомісячних аналітичних матеріалів для інформування центральних органів державної влади. У рамках вищевказаної діяльності проводився моніторинг телевізійних каналів, електронних та друкованих ЗМІ регіону.

На замовлення Департаменту самостійно та спільно з ІГС проведено низку **соціологічних досліджень з метою вивчення ставлення населення ОТГ області до реформи децентралізації**. Методом персонального інтерв'ю опитані 3000+ респондентів у 86 населених пунктах за пропорційною стратифікованою вибіркою. У ході досліджень вивчалось ставлення населення до створення ОТГ, очікування від реалізації реформи, проблеми населених пунктів, що потребують першочергового вирішення, тощо.

Також соціопитування проведені в рамках проекту «Дослідження динаміки думки населення області **щодо суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації в Чернігівській області** протягом 2016-2017 років», який є продовженням відповідного минулорічного дослідження ГО «Ліга соціальних працівників». Зокрема, проведено порівняння результатів, що дасть можливість проаналізувати зміни в оцінці населенням Чернігівщини суспільно-політичної і соціально-економічної ситуації. Проект реалізований за фінансової підтримки з обласного бюджету в рамках обласної Програми сприяння розвитку інститутів громадянського суспільства на 2016-2020 роки «Чернігівська громада».

Проведені Департаментом спільно з громадськими організаціями дослідження, зокрема, їх результати, дозволять покращити комунікацію органів влади з громадянами, оперативно реагувати на виклики часу.

У 2017 році Департаментом у співпраці з ЦППК забезпечена участь представників громадських об'єднань, громадських рад, засобів масової інформації, науковців, експертів у **24 експертних зустрічах з обговорення пріоритетів урядової політики**, організованих Секретаріатом Кабінету Міністрів України. Обговорювалися питання своєчасності та доступності надання екстреної медичної допомоги населенню на догоспітальному та госпітальному етапах, обігу земель сільськогосподарського призначення в Україні, проект Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України, запровадження стимулюючих інструментів активної політики зайнятості тощо. Проведення зустрічей дозволяє в режимі відеозв'язку представникам ІГС, науковцям, експертам з регіонів долучитися до обговорення проектів актів, що розробляють центральні органи виконавчої влади.

VI. ОРГАНІЗАЦІЯ, ПРОВЕДЕННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНИЙ СУПРОВІД ЗАХОДІВ, З НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ТА ПРОФЕСІЙНИХ СВЯТ, ЮВІЛЕЙНИХ ДАТ, ЗАХОДІВ ЗІ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Департаментом здійснюється координація, підготовка, організаційне забезпечення та інформаційний супровід заходів з нагоди відзначення державних та професійних свят, ювілейних дат, заходів зі збереження національної пам'яті. Проведення зазначених заходів відбувається у тісній співпраці з представниками Українського інституту національної пам'яті, істориками, експертами, враховуються пропозиції та зауваження від ІГС, у тому числі через механізм консультацій з громадськістю.

Ряд заходів організовані та проведені безпосередньо представниками ІГС, зокрема, до *Дня Соборності України, Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав, Дня Героїв Небесної Сотні, річниці народження*

гетьмана України І. Мазепи, Дня Гідності та Свободи та Дня пам'яті жертв Голодоморів в Україні.

Департамент безпосередньо координував проведення наступних свят та заходів з/до:

- річниці утворення Товариства «Чернігівське земляцтво» у м. Києві;
- Дня Соборності України;
- Дня пам'яті Героїв Крут;
- Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав;
- Дня вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні;
- Дня пам'яті жертв Корюківської трагедії;
- річниці народження Т.Г. Шевченка;
- Дня пам'яті та примирення та Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні;
- Дня пам'яті жертв політичних репресій;
- Дня Європи в Україні;
- річниці перепоховання Т.Г. Шевченка на Чернечій горі у м.Каневі;
- Дня журналіста;
- Дня Конституції України;
- річниці прийняття Декларації про державний суверенітет;
- Дня Державного Прапора України, Дня Незалежності України;
- річниці вигнання з Чернігівщини нацистських загарбників;
- Дня партизанської слави;
- Дня захисника України;
- Дня Гідності та Свободи;
- Дня пам'яті жертв голодоморів;
- річниці всеукраїнського референдуму про проголошення незалежності України;
- Дня Збройних Сил України;
- Дня благодійництва.

Координація та безпосереднє проведення заходів включає спільну підготовку планів заходів, сценаріїв, організаційне проведення, запрошення учасників, анонсування та інформаційних супровід, звітування.

Зазначені заходи проводилися у рамках виконання обласної Програми відзначення державних та професійних свят, ювілейних дат, заохочення за заслуги перед Чернігівською областю, здійснення представницьких та інших заходів на 2012-2017 роки.

У грудні 2017 року Департаментом розроблений проект Програми відзначення державних та професійних свят, ювілейних дат, заохочення за заслуги перед Чернігівською областю, здійснення представницьких та інших заходів на 2018-2022 роки. Після проведення електронних консультацій з громадськістю Програму затвердили рішенням сесії обласної ради 7 грудня 2017 року.

У 2017 році завершені заходи з реорганізації комунального закладу **«Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр»**, у тому числі затверджений Статут закладу, призначений керівник Науково-редакційного центру (директор — Олена Потапенко).

Структура комунального закладу «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» включає 15 осіб.

У 2017 році закладом здійснений комплекс робіт з підготовки та друку наукових та енциклопедичних видань: **«Чернігівська губернія в роки Першої світової війни»**, **«Звід пам'яток історії та культури України. Бахмацький район»**, **«Звід пам'яток історії та культури України. Бобровицький район»**.

2 листопада 2017 року презентовано видання, підготовлене працівниками закладу — шосту книгу науково-документального серіалу «Реабілітовані історією».

Усі договори на придбання товарів та послуг закладу узгоджуються з Департаментом, що дає можливість контролювати витрачання коштів обласного бюджету, а також здійснювати видатки шляхом проведення закупівель через систему електронних закупівель «Prozorro».

Окремі досягнення 2017 року

1. У 2017 році на виконання заходів з різних джерел фінансування (окрім бюджету) залучено близько 200 тис. грн:
 - 155 тис. грн на проекти сприяння реформуванню комунальних ЗМІ (навчання редакторів, юридична допомога, розробка стратегій розвитку ЗМІ після реформування);
 - близько 30 тис. грн — на співфінансування проектів «Медіа поступ» (економічна журналістика), «Школа молодого журналіста»;
 - на проект «Медіа Че» — 10 тис. гривень.
2. На умовах безоплатного користування (оренда) Департамент у 2017 році користувався технічним обладнанням: 3 фотоапаратами, 2 ноутбуками, 1 принтером, 1 проектором, фліпчартом.
3. Департамент надавав консультативно-методичну допомогу у створенні та веденні офіційних веб-сайтів ОТГ.
4. Започаткований та реалізується спільний проект громадських організацій «Асоціація регіональних ЗМІ» та «АКС «ОТГ» за підтримки Департаменту — працює Інтернет-ресурс Громади Чернігівщини <http://otg.cn.ua>, де розміщується інформація про ОТГ області, нормативно-правова база децентралізаційних реформ, висвітлюється життєдіяльність та розвиток громад.
5. Департамент ініціював проведення у 2017 році **відкритого форуму медійників Чернігівщини**, під час організації якого вперше у практиці ОДА застосовано принцип максимального залучення і врахування пропозицій журналістської спільноти за мінімальної «бюрократизації» та «офіціалізації» заходу.
6. У рамках виконання заходу «Випуск книг місцевих авторів» обласної Програми підтримки розвитку інформаційної та видавничої сфер Чернігівщини на 2016-2020 роки **основним способом відбору книг для друку залишається обласний конкурс рукописів місцевих авторів**, який проводиться щороку протягом дії Програми. Такий принцип не тільки дозволяє забезпечити прозорість і неупередженість відбору творів, але й ставить за пріоритет їхніх авторів, а не видавничі організації, та є унікальним у практиці місцевих державних адміністрацій.
7. Після експериментальної закупівлі послуг з друку книг через систему Prozorro у 2016 році, у 2017 році Департамент поглибив цю практику, **замовивши через Prozorro послуги з виготовлення (макетування та друку) 8 книг**, що дозволило зекономити 19% від очікуваної вартості — понад 15 тис. гривень.
8. Департамент за власною ініціативою **систематизує інформацію про загиблих бійців з Чернігівщини** для розміщення на офіційній сторінці Чернігівської ОДА у розділі [«Герої не вмирають»](#). У 2017 році продовжувалась комунікація з родинами загиблих щодо можливих уточнень у біографіях військовослужбовців та коригування інформації. Також надається організаційна та інформаційна підтримка щодо наповнення відповідних розділів на сайтах районних державних адміністрацій та міських виконавчих комітетів. Ведеться постійна співпраця з волонтерськими

організаціями, учасниками АТО, окремими особами щодо збору та уточнення додаткової інформації про загиблих героїв війни. Крім того, Департамент займається збором інформації, макетуванням та розміщенням відповідних її фрагментів на Стелі загиблих Героїв АТО на Красній площі у м. Чернігові. Протягом 2015-2017 років інформація оновлювалася кілька разів. Наразі триває збір інформації для чергового оновлення орієнтовно у березні 2018 року.

